

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Pesamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 228.

V Ljubljani, v petek 4. oktobra 1895.

Letnik XXIII.

Krepka roka.

Zelo samozavestno se je vsedel grof Badeni na stolico ministerskega predsednika. Njegovi ogovori pri nastopu častne službe kažejo, da se hoče Badeni z vso resnobo pa tudi z vso odločnostjo lotiti svojih poslov. Zdi se, da je krepka roka prijela za vladno krmilo, katerega ne misli z lepa izpustiti.

Gotovo je prvi pogoj za dobro vladanje zaupanje v samega sebe, v svojo dobro voljo in v svoje poštene namene. To zaupanje kaže grof Badeni in uprav v tem se kaže njegova krepkost pri nastopu vlade. Toda krepka roka sama še ne zadostuje, treba je, da se ž njo prav prijemlje ter da kaže svojo moč tam, kjer jo je treba, kajti nesreča je gotova, ako se moč obrablja in zlorablja tam, kjer tega ni potreba. Vse je torej na tem, ali bode Badeni imel odprte oči za dejanske razmere v Avstriji ter da bode ondi zastavil svojo moč, kjer jo Avstrija najbolj potrebuje, namreč za gospodarski napredek v smislu krščansko-socialnem.

A uprav v tem oziru treba bo grofu Badeniju marsikaj pozabiti in se marsičemu priučiti, ako bo hotel, da bo svoji nalogi kos. Dasi je namreč Badeni mnogo deloval v Galiciji, če tudi si je pridobil obilo zaslug vzlasti za šolstvo in železnice, vendar se po našem mnenju ni lotil dela tam, kjer je v Galiciji najbolj potrebno, da bi bil namreč skušal krščanski proletarijat rešiti iz židovskih kremp-ljev ter da bi bil dal poljskemu plemstvu ono smer, po kateri se mu je mogoče obdržati mej narodom ne kot zatiralec ali tujec, marveč kot učitelj in prijatelj ljudstva.

Čujmo še, kaj drugi listi pišejo o novih ministrih:

„Grazer Volksblatt“ piše: Ali pomenijo novi ministri določen program? Dvomimo! Grof Badeni je mož reda s konservativnimi tradicijami; g. pl. Gautsch stoji v središču mej levico in desnico, a ima bolj liberalne namene; grof Gleispach je spoštovan mej nami, je kristijan, toda v štajerskem dež. zboru je hodil z levico; baron Glanz je bil uradnik in v politiko ni posezal; grof Ledebur je odločen katolik. Kako naj sodimo o novem ministerstvu? Grofa Badenija imenujejo moža reda, a ne razumemo, v kateri meri naj dela red. Upamo, da ne pojde proti antisemitom, to bi ne bilo modro. Socialisti bi potem le pridobili v Avstriji. Vsako ministerstvo mora pri nas obdelovati socialno polje. — Ako grof Badeni poseže po Steinbachovi davčni predlogi, kmečko prebivalstvo mu bode hvaležno. Morda bode grof Ledebur nadaljeval pot grofa Falkenhayna; če to stori brez birokratskih oblik, bila bi sreča za državo. Nikakor nismo opravičeni, da bi se že sedaj izrekli proti Badeniju, ker je v Galiciji vladal odločno. Po vsem tem smemo mirno zreti v bodočnost. Velike naloge čakajo na rešitev. Pri pogodbi z Ogersko bode vlada pokazala svojo moč. Mi se bojimo teh obravnav, kajti vlada bode nasproti Ogrom močna ali slaba, težko pa nas bode zadovoljila. V vseh taborih so ljudski tribuni, ki bodo slutili izdajo. — Liberalna „Linzer Tagespost“ hladno pozdravlja novo vlado, v kateri sta „klerikalno-fevdalni“ grof Ledebur in baron Gautsch, ki je pri liberalcih v slabem spominu zaradi šolske novele.

„N. Fr. Pr.“ prorokuje novemu ministerstvu dolgo življenje, ker ima Badeni posebno zaupanje pri kroni. Grof Badeni ni zastopnik kake večine, tudi ne posredovalec med strankami, temveč kot nositelj cesarske oblasti stopi pred zbornico. Nova vlada ni parlamentarna, zato mora vlada sama storiti, česar ji zbornica ne more dati, za svoje prepričanje novo zbornico pridobiti in, če treba, tudi usiliti zbornici svoje prepričanje.

Ministerstvo mora zbornico izrabiti za svoje načrte v ustavnih mejah. Novo ministerstvo je podobno Taaffejevemu, zato se bode dolgo vzdržalo, vendar pa bode potrebovalo neko večino. Zato bode morala vlada izbrati iz državnozbornskih strank najrabilnejše življe in pri teh si dobiti zaupanje. Takih strank pa vlada ne bode smela zlorabljati. Konečno glavno liberalno glasilo s prstom kaže na nemško levico kot pravo državno stranko, katero naj bi Badeni obvaroval popolnega razpada.

„Vaterland“ prijazno pozdravlja novo vlado, katere značaj sta odločnost in javnost v namenu in sredstvih. V tem se loči nova vlada od prejšnjih dveh. „Trdno voljo vladati in voditi kaže nova vlada, pojavlja se veliko zaupanje do nove vlade. Če se bode ta velika moč gibala v pravem tiru, uspeh jej je zagotovljen.“ „Reichspost“ piše: „Nova vlada s prosto roko stopi pred zbornico, nobena stranka se ne more imenovati vladno, dasi jo bodeta poljski in Hohenwartov klub gotovo podpirala. Levica bi se rada zmazala v vladni tabor, toda boji se za svoje mandate. Mladočehi, nemški nacionalci in antisemitje bodo počakali, kaj vlada stori. Nova vlada ima zaupanje krone in zato ne bode imela težav v zbornici. Prva naloga vlade je, da reši proračun in volilno reformo, potem pa razpusti zbornico, kajti nova zbornica mora sklepati novo pogodbo z Ogrji.“

Iz vseh navedenih poročil se razvidi, da so poročila časnikov o novem ministerstvu le ugibanja, toliko časa, dokler ne stopi ministerstvo s svojim programom na dan. Ze danes pa lahko rečemo, da bodo avstrijski narodi zadovoljni, ako jih bo v pravi smeri vodila krepka roka, nasproti pa se z vso odločnostjo branili pred namerjeno pestjo.

Črne bukve kmečkega stanu.

16. Avstro-Ogersko.

(Dalje.)

Več nego polovica ljudij v državi trpi torej vsled slabih razmer kmečkega stanu. Sveta dolžnost vsacega domoljuba je, pomagati, da se reši ta mnogobrojna množica. Primanjkljaj, ki smo ga izkazali v kmečkem gospodarstvu, ima svoje krute posledice. Vzemimo najprej prisilne dražbe! Kmečkih posestev je bilo na dražbi prodanih:

leta	gospodarstev	v vrednosti
1870	4.666	9.497.305 gld.
1871	6.119	11.217.630 „
1872	4.969	8.249.333 „
1873	4.549	8.754.003 „
1874	4.413	9.100.396 „
1875	4.517	9.092.480 „
1876	5.577	12.470.272 „
1877	6.948	15.686.159 „
1878	9.123	18.698.548 „
1879	11.238	22.415.608 „
1880	12.540	25.781.000 „

leta	gospodarstev	v vrednosti
1881	12.455	22.250.000 gld.
1882	12.229	20.152.000 „
1883	11.093	17.456.000 „
1884	10.380	15.414.000 „
1885	9.337	14.843.000 „
1886	10.059	16.102.000 „

Črne številke črnih bukev kmečkega stanu!

Rimski branitelj kmetov, Gracchus, je ob svojem času na trgu izpregovoril Rimcem te-le besede: „Divje zveri na Laškem imajo svoje brloge in svoja ležišča, na katerih si počijejo; moške pa, ki so se bojevali za laško gospodstvo, nimajo ničesar, nego sloboden zrak in dnevno svitlobo, ker jim teh stvari nobeden ne more uropati. Samo zato nosijo meč, da pridobivajo drugim bogastvo, sijaj in razkošno uživanje. Svet so premagali, a sami nimajo niti pedi zemlje.“

Te besede postanejo kmalu zopet v naši dobi doslovno resnične, če ne zmaga tisto krščanstvo, ki je razbilo rimski kapitalizem in oslobodilo sužnja za plugom in v bogatinovih palačah, tisto krščanstvo, ki je jedino sposobno, osloboditi tudi sužnje devetnajstega veka.

Pri ti priliki naj ob kratkem narišemo razmere v starem Rimu, da se izpozna, kako je že jedenkrat krščanstvo prekvasil družbo, ki je bila prav tako blizu propada, kakor današnja, in kako je že praktično rešilo najbolj zavozlano socialno vprašanje za rimskega gospodstva.

Zemlja je bila v stari rimski državi razdeljena v velike latifundije, v srednja in manjša posestva, ki so jih v velikanski večini obdelovali sužnji. Telesno delo je bilo sploh malo v čisljih. Cicero pravi prav v smislu svoje dobe, da pošten človek ne prestopi praga delavnic in ne prime za delo na polju. Več nego kar so najnujnejše potrebovali za življenje, niso delavski sužnji nikoli dobili. Ves dobiček so spravili gospodarji zemljišč ali delavnic. Dve vrsti gospodujočega stanu sta se kosali mej seboj. Birokratično plemstvo senatorskih rodbin, mej katerimi je bilo nekaj rimskih patricijskih rodbin in vitezi (equites), ki so bili najmočnejši in najbogatejši državljani. Obe vrsti sta bili popolnoma kapitalistični in niti najmanjšega sledu ne pozna rimska zgodovina, da bi bili kedaj ti mogočniki stopili v kako fevdalno zvezo z vladarjem ali ljudstvom. Ta bogatinska stranka je dajala rimski državi vzlasti iz prve imenovanih vrst sodnike, vojskovodje, cesarske namestnike; ona je vstvarjala zakone; ona je vladala. Senatorji so bili tudi denarni špekulantje: bankirji, menjalci, trgovci. Za lex Flaminina (217 pr. Kr.) so se ubogo malo brigali. Imeli so svoje agente, ki so opravljali za-nje denarne kupčije in za-nje — goljufavali. Prismojeni Cato Censorius je tako špekuliral po svojem libertinu Quintionu; revolucijsko nadahneni socialni demokrat stare dobe, Brutus, je imel svoja agenta Skaptija in Gavija, prevzetni triumvir Pompejus pa viteza Cluvija v denarno-spekulacijske namene. Dandanes smo toliko napredovali, da naši patriciji kar sami sedé s kljukastimi židi v upravnih svetih raznih odušnih delniških družb. Vitezi so zvesto pomagali senatorskim bogatinom in tudi za-se so poskrbeli; kot municipes so dobavljali državi potrebnih stvari,

5. 4. 30 M. M. P.

kot redemptores vectigalium so vzeli v najem državne davke in posestva, kot publicani so vodili podjetja na državni račun. Na javnem trgu so vsako leto izdružili stipendia, stalni davek bivših kartaških pokrajin, pastoria — colnino, decumas — desetino, pascuas ali scripturas — davke za pašnike. Drli so narode, kar so le mogli; drli pa tudi državo. Leta 212 pr. Kr. so pri državi za jako visoko svoto zavarovali svoje brodovje, s katerim so rimski vojni privražali živeže; na potu so je pa dali izprazniti od svojih sužnjev in so je potem potopili.

Patricijska in viteška stranka sta bili vedno jedini, kedar se je šlo proti ljudstvu. Sodišča so bila v njunih rokah, in če so bila ta premalo krivična, se je uvedlo izjemno zaplenjevanje premoženja, kakor n. pr. pod Marijem, Sullo ali za časa obeh triumviratov.

Denarna nadvlada rimskih kapitalistov se je umetno ohranjala. V Rimu je bilo denarja v izobilju, in zato se je dobil po zmernih obrestih. Zato so pa zakoni prepovedovali, da si nobeden iz provincij ne sme naravnost v Rimu izposojati denarja. L. 67 pr. Kr. za tribuna Gabinija se je izdal zakon, da je vsako dolžno pismo kakega človeka iz pokrajin neveljavno, če je v Rimu postavljeno. Lisjak Cicero, ki je posebno dobro umeval denarno kupčijo, je n. pr. prepovedal izvoz srebra in zlata na Grško, in v najvažnejšem pu-teolskem pristanišču je dovolil samo menjavanje blaga brez denarja.

Rimski vitezi so torej po ceni jemali v Rimu denar na posodo in so ga posojali na ogromne obresti v pokrajinah. Rimski prokonzuli so prodali vse svoje premoženje, predno so šli — vladat v provincije in tam so posojali svoj denar. Če ga jim je bilo premalo, so pa izpraznili vojno blagajno in v nadomestilo so dovolili vojakom ropanje po deželi.

Cezarjev morilec Brutus je n. pr. salamin-skemu mestu na ciprskem otoku posodil večjo svoto na 48 odstotkov obrestij. Ko mu niso takoj plačali, je mesto s svojimi kohortami obkolil in z lakoto izsilil ogromno denarja. Ravno isti Brutus je s Pompejem vred ogoljufal z oderuštvom kapadoškega kralja Ariobarzana za 300 funtov v šestih mesecih. Rimski vitez Sittius se je po celem Rimu zadolžil, da je na grozne obresti posodil denar maurebanskemu kralju Hiempsalu.

Tako se je godilo v starem Rimu. Ljudstvo je pa stradalo, trpelo in umiralo. Samo Bogu se je smililo. Poslal je Odrešenika, ki je je duševno vzdignil, gmotno rešil.

Če primerjamo naše razmere z opisanimi rimskimi, moramo reči, da je sedaj slabše, nego je bilo tedaj. Stalo, na katerem stoji sedanja družba, je še gnjileje, nego je bilo staro rimsko. Liberalizem in veliki obrt sta bila takrat neznana. Delavec je bil takrat suženj, a bil je preskrbljen, če tudi slabo. Sedaj je drugače. Proizvajanje se je tedaj enakomerno razvijalo; sedaj imamo vsak dan nov polom v tem oziru. Torej smo gospodarsko na slabšem. Vse je blizu pogina. Le krščanstvo še ni umrlo in božji Odrešenik, ki je rešil stari svet, je tudi naš; njegov namestnik je tudi naš oče. V ti zavesti čakamo mirno prihodnosti.

Navedena primera nam kaže, kako se vse na svetu vzpreminja in ponavlja in kako iz vsega ostaja stalna samo resnica, ki jo čuva Bog, in pravica, ki jo On brani. (Dalje sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 4. oktobra.

Celjski Nemci so začeli sami spoznavati, da so Slovencem s svojim nasprotovanjem proti slovenski gimnaziji delali krivico. — Celjska „Vahtarica“ piše namreč, da je vsled slovenske gimnazije pripravi razred na nemški gimnaziji postal nepotreben. S to izjavo so očitno pripoznani vsi dokazi, s katerimi so naši poslanci zahtevali slovensko gimnazijo. Z njo je tudi dokazana krivica, ki se je godila slovenskim učencem, ker so morali na gimnaziji ostati 9 mesto 8 let. — Vsega tega poprej naši nasprotniki niso hoteli vedeti. Sedaj se kažejo sami kot hinavski nasprotniki Slovencev.

Dr. Začek o položaju. Vodja moravskih Staročehov, dr. Začek, je v nedeljo na volilskem shodu govoril, da ne zaupa novi vladi, ker češki narod ne more od nje ničesa pričakovati. Nova vlada

se je sestavila na Dunaju brez češkega naroda. Nova vlada ne vé o Čehih, in Čehi nečejo vedeti o novi vladi. Zato naj Čehi ostanejo v opoziciji. Dokler se vlada ne prepriča, da ne bo miru v državi, dokler Čehi ne dosežejo svojih zahtev, tako dolgo se Čehom ni treba ponujati vladi. V ta namen naj se povsod zjedini Staro- in Mladočehi v jedno stranko in na Dunaju v jeden klub.

Poulični napist v Pragi. Pri občinski seji dne 1. t. m. je omenjal praški odbornik Březnovsky zadnjih dogodkov glede dveh novih napisov v Smetanovi in Nerodovi ulici. V svojem govoru je oistro napadal ces. namestništvo in policijsko ravnateljstvo, ki je zabranilo nabijanje novih napisov. „Ko bi se bilo kaj enakega zgodilo,“ pravi govornik, „v najmanjšem nemškem mestu, ki bi hotelo imenovati svoje ulice po Mozartu ali Schillerju, kak krik bi bil nastal? Sicer pa v nemških občinah oblastva ne postopajo tako, kajti tu bi bilo tako počenjanje nesmisel. Mi smo pa ostali povsem mirni in tudi nisem zvedel, da bi se bilo kaj ukrenilo glede tega. Taka avtonomija, kakoršno uživa praško mesto, ali pa nobena, je vse jedno. Jaz za svojo osebo bi najraje glasoval, da bi se cela občinska uprava prepustila politični oblasti.“ Župan Gregor je omenil, da se je že uročila pritožba glede prepovedi c. namestništva, in da se sedaj več ne more storiti. Koncem debate predlaga odbornik Březnovsky, naj odstopijo vsi mestni odborniki; on je takoj pripravljen storiti ta korak. Temu predlogu je odločno ugovarjal župan, češ da to ne spada v področje občinskega odbora, in da ima vsak zase pravico odložiti občinski mandat. S tem je bila rešena debata gledé pouličnih napisov. Sedaj vse težko pričakuje odgovora c. namestništva.

Civilni zakon in državni vodje matrik. Kako „obče priljubljen“ je civilni zakon na Ogerskem, svedoči najbolje zadnji dogodek v dveh ondotnih občinah. Včerajšnji „Magyar Hirlap“ poroča iz Alzokubina, da so v vaseh Trstena in Turdošin ondotni prebivalci prodrli v uradno poslopje matričnega vodje, raztrgali knjige ter zapodili matrične vodje. Razumevno je, da so se ti takoj obrnili na svojega zaščitnika, liberalno vlado, in ker niso vedeli družega povedati, zatožili so ondotne duhovnike, češ, da so ti nahujskali ljudstvo. Vlada je takoj ustregla njihovej želji in prijala označene duhovnike, ki se bodo morali zagovarjati pred sodiščem. Liberalna mažarska vlada ne uvidi, da je ljudstvo samo nezadovoljno z državnimi matrikarji in da ne potrebuje v odpravo njemu nadležnih liberalnih naredb nikakih hujskarij.

Kardinal Richard o davku na cerkveno premoženje. Kardinal Richard priobča v svojem škofijskem listu odprto pismo na predsednika Faure, v katerem mu dokazuje, kaj je dalo povod, da se je uvedel novi davek na cerkveno premoženje. On povdarja, da je tej nečuvni naredbi vzrok jedino le toliko razširjeno frامasonstvo, ki namerava popolno spodkopati krščanstvo v Franciji. Novi davek je delo frامasonstva. Pri tem naj pa vlada nikar ne misli, da si bede na tak način pridobila katoličane na svojo stran; kajti bolj nego poprej so naši katoličani zvesto udani svoji cerkvi. Tudi škofje so že in bodo tudi nadalje storili svojo dolžnost, da preprečijo nevarnosti, v katere tira katoličane vedno bolj se razširjajoče brezboštvo. Koncem pisma izraža kardinal željo, da bi se v davčni zadevi kmalu uvedle premembe, kakoršne zahteva pravičnost in enakopravnost, ker bo sicer vlada prisiljena preje ali pozneje ustreči ljudski zahtevi.

Socijalne stvari.

Posvèt.

Iz Bohinjske Bistrice.

Pretečeno nedeljo je prišel k nam g. Gruntar, notar iz Ribnice. Njegov namen je bil, da skliče vse veljake spodnje in zgornje doline ter raztolmači Bohinjcem, kako bi se nekaterim potrebam v Bohinju opomoglo. Na prijazno — posredovanje in osebno povabilo — prišli so vsi duhovniki, učitelji, izobraženci, oba župana, več odbornikov in mnogo gospodarjev.

Gosp. Gruntar je govoril o treh stvareh — oziroma o jedni stvari, pa o tisti s treh ozirov. Prišel je pojasnjevati, kako hudo je, če mora kdo v Radovljico zaradi malenkostnih stvari, da pri taki poti porabi mnogo časa in denarja; da je o slabem vremenu glede zdravja nevarna taka pot vzlasti po zimi (zameti, plazovi.) Zaradi tega je popolnoma umestno in opravičeno, da zahteva Bohinj lastno sodišče; saj plačujejo davek, kot drugodi. In drugje

— tudi na Kranjskem so sodni okraji, ki nimajo dosti več prebivalcev kot Bohinj. Ali zaradi tega je pa lega Bohinja glede občevaranja tako neugodna zaradi dolge poti, kakor nikjer drugod. Zaradi tega naj skleneta takoj obe občini, da se napravi prošnja za sodišče v Bohinju. Opiral je umestnost take prošnje gospod notar tudi na to, da so na Solnograškem sodni okraji, ki imajo le 2900, 3200 prebivalcev.

Na to je vprašal gosp. notar, jeli ima kdo kaj pomislekov?

Srenjski gospod kapelan se oglasi in omenja to - le :

Pravi, da je prišel zelo vesel k posvetu, da priznava resničnost govorjenih trditev, da je hvaležen gosp. notarju, ali vendar ima dva pomisleka zoper stalno sodišče : 1. Ali se ne bodo pomnožile male pravde za ničvredne stvari. 2. Odvetnik ne bo shajal v Bohinju. Ali dandanes je malo važnejših pravn brez doktorjev — torej se bodo morali voziti v Bohinj in taka pot bo dražja, kakor pa pot Bohinjca v Radovljico.

G. notar se zahvali za odkritosrčno izražene misli in nadaljuje o drugi točki — o sodno - uradnem dnevu. Ako in dokler bi tedaj ne dobil Bohinj svojega sodišča, opravičeno je, da zahtevajo Bohinjeci uradni dan. Če imata glavar, notar uradne dneve, zakaj bi jih ne imel sodnik? Koliko bi bilo prihranjenega fonda, koliko nepotrebnih stroškov bi se preprečilo!! Vsak lahko uvidi, da lažje hodi jedna ali dve osebi v Bohinj, nego pol Bohinja ven — v Radovljico. Res, da to doslej še ni uvedeno. Ali zahteva je pravična, potrebna in izpeljiva. Stroški, ki bi zadeli vlado, so zelo majhni.

Za ta nasvèt so se jednoglasno izjavili vsi navzoči.

G. Gruntar govori še o tretji točki, o mirovnem sodišču. Pojasni, kako bi bilo tako ustanoviti, kak delokrog ima, in kake koristi bi bilo za obe občini. Tudi ta tretji nasvèt je bil pozdravljen z veseljem in sklenilo se je, da se od tega zadnjega prične delovati in morda bo zares Bohinj prvi na Kranjskem, ki bo imel mirovno sodišče.

Na to je g. govornik še izrazil nado, da ne dobimo samo jedne, ampak vse tri ugodnosti zopred, in nam voščil srečo, ko bo v Bohinju dober, skrben sodnik, ki bo odvrčal ljudstvo od nepotrebnih pravn, ki bo ljudje poznal in naglo tožarilce odpravil, katere goni pred sodni stol le srd in maščevanje — zakaj tak bo delal po geslu: Boljša je kratka sprava, kot dolga pravda.

Na to smo še v prijateljskem pogovoru marsikaj slišali in spoznali, kako potrebna je tudi posojilnica, pri dedščinah in sploh pri mnogoterih zadevah, ko se skoro brez stroškov stori taisto, kar sicer stane mnogo penezov. Zahvaljujoč se g. Gruntarju, da je zopet poživil to misel, ki je že začela dremati, sklenili smo, da se lotimo dela. Le glede sodišča samega bomo stvar še do dobra pretresli in premislili. Zakaj razlogi „za“ in pomislek srenjskega g. kaplana se nam niso zdeli temeljito ovrženi. Morda še kaj spregovorimo o njih.

Cerkveni letopis.

Porcijunkula sv. rožnega venca.

Prečastito knezoškofijsko je dovolilo, da se sme kanonično vpeljati bratovščina sv. rožnega venca. V soboto t. j. 5. t. m. se bo to zgodilo dopoldne ob 9. uri. Popoldne ob 2. uri začno se odpustki in trajajo do nedelje do solnčnega zahoda.

Ti odpustki se imenujejo porcijunkula in so jednaki odpustkom, ki se dobe 2. avgusta po vsih samostanskih cerkvah frančiškanskega reda. Ti pa se dobé rožnivenško nedeljo toties - quoties, t. j. kulikorkrat kdo obiše cerkev, moli v papežev namen ter vsprejme sv. zakramente, dobi popolnoma odpustek. Pri ti priliki se bo tudi vpisovalo v rožnivenško bratovščino.*)

Sosednji gg. dušni pastirji naj blagovoljno kakor že mogoče to naznanijo svojim vernim.

Na Gori, 3. oktobra 1895.

Dom. Janež,
ekspozit.

*) Jednaka pobožnost se bo obhajala tudi pri Sv. Jakobu v Ljubljani.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 4. oktobra.

(Slovesno sv. mašo na god presvetlega cesarja) so darovali danes ob 10. uri v stolnici ljubljanski

prevz. gospod knezoškof. Sv. opravila so se vdeležili načelniki in zastopniki vseh uradnih vrst, deželnega in mestnega odbora. — Dal mili Bog ljubljenu našemu vladarju obhajati še mnogo srečnih godov v blagor in srečo avstrijskih narodov!

(Mil. gospod knezoškof lavantinski) so se v nedeljo pripeljali iz slovaških toplec Pišćanec ter so danes ob 9. uri v stolnici darovali veliko sv. mašo povodom godu cesarjevega.

(V ljubljansko bogoslovsko semenišče) so bili vsprejeti sledeči gg. abiturientje: Abram Anton iz Idrije, Arh Luka iz Kamne Gorice, Bartel Ivan iz Semiča, Brajce Josip iz Gorij pri Bledu, Bukowiz Henrik iz Ljubljane, Debevec Josip iz Postojine, Demšar Jesip iz Škofje Loke, Florjančič Ivan od sv. Katarine, Gabriel Karol iz Borovnice, Grmovnik Franc iz Vodice, Hrovat Ivan iz Zužemberka, Jerič Alojzij iz St. Vida pri Zatičini, Kleindienst Jakob iz Radovljice, Koritnik Anton iz Polhovega Gradca, Kramar Ivan iz Trebnjega, Kržišnik Jurij iz Poljan, Nagode Josip iz Hotedersice, Pengov Franc od sv. Jakoba ob Savi, Perjatelj Jernej od sv. Gregorija, Perz Josip iz Kočevja, Petrič Ivan iz Cerkljan pri Kranju, Potokar Josip iz Zatičine, Smrekar Ivan iz Javorja, Sulgaj Alojzij iz Idrije, Traven Ivan iz Šmartnega pod Šmarno Goro, Verbič Ferdinand iz Borovnice, Watzl Franc iz Ljubljane, Wester Alojzij iz Bleda, Završan Ivan iz Komende, Zore Anton iz Spodnjega Tuhinja, Zemlja Franc iz Breznice, Zust Jakob iz Poljan. Vseh bogoslovcev je sedaj 90 in sicer v četrtem letniku 19, v tretjem 18, v drugem 21 in v prvem 32. — Šolsko leto se je pričelo kakor navadno z duhovnimi vajami pod vodstvom preč. gosp. spiritala Erkerja, katere so se danes končale.

(Osobne vesti.) Škof senjski dr. Anton Mavrovič je bil pri cesarju v avdijenciji ter položil prisego v njegove roke. — Sodn. oficijal Karol Devetak je imenovan za pristava pri tržaškem dež. sodišču. — Predsednik tržaškega dež. sodišča Mih. Urbanich je šel na daljši dopust. — Grof Hohenwart se je včeraj iz počitnic povrnil na Dunaj.

(Slovensko gledališče.) Danes se bo v proslavo cesarjevega godu v slovesno razsvetljenem gledališču predstavljali: Trubadur, opera v štirih dejanjih. Spisal S. Cammarano, poslovenil A. Stritof. — Začetek ob pol 8. uri.

(Iz Kranjske Gore.) dne 3. oktobra. Danes zjutraj pred 5. uro se je tukaj vreme spremenilo. Tako dolgo lepega vremena, kakor letos, že stari ljudje komaj pomnijo. Dasi se je večkrat pogrešalo dežja, vendar se za tukajšnje razmere sploh vreme sme imenovati ugodno. Tudi s pridarki se ljudje dokaj pohvalijo, osobito krompir je bogato obrodil. Danes je postalo nekoliko hladneje in od jutra do treh popoldne je skoro neprenehoma deževalo. Tedaj pa se po blisku in gromenju oblaki vzdignejo in solnce posije — vrhovi naših planin s koroške in goriške strani pa nas ponosno pozdravljajo s snegom kritimi glavami. A sneg že zopet zginja pred solčnimi žarki, proti severozahodu se smehlja jasno višnjevo nebo ter nas naudaja z nado, da bo še dokaj časa ugodno vreme. — Letoviščarji so skoraj vsi že zapustili „gorenjsko dolino“.

(Iz Vač.) V nedeljo 29. septbr. t. l. je tu popopoludanski službi božji v šolskem poslopju predaval g. Hugo Turk, c. kr. okrajni živinozdravnik, o živinskih kužnih boleznih, s posebnim ozirom na tiste, ki so tudi človeškemu zdravju nevarne, ter o postavnih določilih proti njim. Obisk je bil prav obilen. Vrli kmetje so se zbrali od vseh strani, ter so z velikim zanimanjem poslušali. Dal Bog obilo sadu! —č.

(Iz lavantinske škofije.) V semenišču se je 1. t. m. z duhovnimi vajami pričelo šolsko leto. Redni poduk se prične 5. t. m. — Župnijo St. Margjeto je dobil ondotni provizor č. gosp. Ivan Zagajšek.

(Volilni shod v Šoštanju), ki ga je sklical 29. m. m. državni poslanec Mih. Vošnjak, je bil prav dobro obiskan. Predsedoval je g. Ivan Vošnjak. — Poročilo g. poslanca, zlasti točko, s katero je zagovarjal izstop slovenskih poslancev iz deželnega

zbor; so volilci s pohvalo sprejeli. Glede novega ministerstva je g. govornik povdarjal, da imajo slovenski poslanci popolnoma proste roke. Ali bodo Slovenci zopet šli v deželni zbor, odločilo se bo še le po splošnih volitvah l. 1896 — Prihodnje sešije se skoraj gotovo ne bodo vdeležili. — Jednoglasično so se sprejele sledeče resolucije: 1. Poslanec izražajo volilci popolno zaupanje in zahvalo. 2. Slovenski državni poslanci naj se zopet združijo. 3. V štajerski deželni zbor naj še le potem vstopijo Slovenci, kadar dobe potrebne garancije. 4. Volilna pravica za državni zbor naj se razširi in volilni okrajni pravičnejše razdele. — Z „Živio“ klici na cesarja se je shod zaključil.

(Služba deželnega okrajnega živinozdravnika) za konjiški okraj je do 20. t. m. razpisana. Plača 600 gld.

(Imenovanje.) Finančni svetnik v Gradcu gosp. K. Ljubeč je imenovan častnim učiteljem drž. računstva na graškem vseučilišču.

(Duhovniške spremembe v krški škofiji.) Kot župni upravitelj v Nemškem Plajberci je nastavljen č. g. Fl. Satz, mestni kapelan v Beljaku, ki ima ob enem tudi oskrbovati župnijo sv. Duha ob Beljaku. Č. g. Andr. Pirker, župni upravitelj v Zgor. Dravogradu, pride za prvega kapelana v Beljak. Č. gosp. Iv. Quitt, kapelan v Špitalu, se je podal v Gradec, da se izobrazí v cerkveno-stavbeni umetnosti. Župnijo Oeting je dobil v sooskrb č. g. Jos. Habernig, župnik v Zgor. Dravogradu.

(Farni izpit) so delali dne 1. do 3. t. mes. v Celovcu naslednji č. gg.: Ivan Drunecky, župni upravitelj pri Sv. Jederti pri Volšperku, Jos. Gross, župni upravitelj v Treblichah, Fr. Havliček, duhovni pomočnik na Sv. Višarjah, Lud. Pirker, žup. vikar v Krki, Ant. Prucher, upravitelj v Seli, Fl. Satz, mestni kapelan v Beljaku, E. Scheriau, kapelan v Zg. Beli in Al. Vana, župni upravitelj v Svinici.

(Avstrijski volk in italijansko jagnje.) Iz Trsta se nam poroča dne 2. oktobra. V včerajšnji seji mestnega zbora tržaškega je bila zopet na dnevnem redu demonstracija, katero je 19. sept. vprizorila laška iredenta v Trstu povodom slavnosti 25 letnice rimskega rop. Župan Pitteri je namreč poročal, da je bil ob oni priliki napaden tudi občinski svetnik Rascovich ter je izrazil nad tem svoje obžalovanje in nevoljo. Odbornik dr. Consolo je na to padel po redarjih ter zabavljal, da niso ničesar storili v varstvo italijanske narodnosti, ki je bila ob tej priliki tako nečuvno žaljena. Tudi napad na Rascovicha bi bilo redarstvo lahko zabranilo, ko bi bilo hotelo. Toda ono ni družega storilo, razun da je napadalec prijel, a še isti večer izpustilo iz zapor. Zato je predlagal, da izreče zaradi tega napada mestni zbor odborniku Rascovichu svoje sožalje, ter da odločno ugovarja proti jednostranskemu postopanju mestnega redarstva, za katero mesto plačuje tako velike svote. — Čudni so res ti Italijani! Menijo namreč, da jim je dovoljeno vse, karkoli si izmislijo, tudi če bi še tako nasprotovalo avstrijskemu domoljubju in žalilo verska čutila katoliško mislečih prebivalcev.

(Tovarna za železo v Skednju.) Iz Trsta se nam poroča 1. oktobra: Znano je, da namerava Kranjska obrtna družba, ki je posestva na Gorenjskem prodala verskemu zakladu, napraviti v Skednju pri Trstu tovarno za železo. Drugi tovarnarji z železom, ki se boje novega tekmeča, so vprizorili po trg. zbornicah raznih dežel veliko agitacijo proti zgradbi te tovarne. S to stvarjo se je včeraj pečala tukajšna trg. in obrtna zbornica ter soglasno vsprejela nastopni sklep: Z ozirom na agitacijo, katere se je osnovala po raznih trgovsko-obrtnih zbornicah proti nameravanemu osnovanju tovarne za železo, izjavlja tržaška trg. zbornica svojo nado, da bo vlada to zgradbo dovolila ter ji naklonila vse v zakonu z dne 10. avgusta 1895 omejene ugodnosti in sicer posebno zato, ker bo ta tovarna spopolnjevala do sedaj nezadostno železno produkcijo v državi ter bode trgovstvu v Trstu v veliko korist. — Vlada se pač ne bode upirala temu načrtu, ker je gotovo, da bi se sicer tovarna gradila v Reki, kjer bi ogerska vlada radostno za to dala svoje dovoljenje.

(Zglasitev črnovojujnikov.) Na podstavi zakona z dne 10. maja 1894. leta se morajo tisti črnovojujniški zavezanci, kateri so pripadali vojstvu, vojnemu pomorstvu, deželni brambi (vštevši tudi njih nadomestne rezerve) ali žandarmerijstvu ter drugi črnovojujniški zavezanci, ki so za slučaj črne vojne določeni za posebno službovanje in katerim so se v ta namen podelile namembnice (Widmungskarten) ter prebivajo v okolišju zgoraj imenovanega političnega okraja, s svojo črnovojujniško prehodnico (Landsturmpass), oziroma vojaško odpustnico (Entlassungs-Dokument) pri mestnem magistratu ljubljanskem, in sicer: v letih 1854, 1855, 1856 in 1857 rojeni črnovojujniki dne 14. oktobra, v letih 1858, 1859 in 1860 rojeni dne 15. oktobra in v letu 1861 ter sledečih letih rojeni in iz vojne odpuščeni črnovojujniki dne 16. oktobra v mestni dvorani v času od 9. do 12. ure popoldne in od 3. do 5. ure popoldne osebno predstaviti, oziroma zglasiti. — Tisti črnovojujniki, kateri se zaradi nepremagljivih zadržkov ali verjetnih in dokazanih, sila nujnih in neodložljivih družinskih ali osebnih razmer ne morejo predstaviti v zgoraj navedenih dneh, predstaviti se morajo najkasneje dne 21. oktobra letos pri imenovani zglasitveni komisiji.

(Zglasitev mladeničev za prihodnji nabor.) Prihodnji mesec (november) prične se zglasovanje in vpisovanje mladeničev, rojenih leta 1873, 1874 in 1875, ki bodo prihodnje leto prišli na vojaški nabor v Ljubljani. Zglasiti se imajo istotako vsi tisti, ki nimajo v Ljubljani domovinske pravice, pa prebivajo tu. Ti imajo prinesiti seboj dokazila o starosti in pristojnosti (krstni list, domovinski list ali delavsko knjižico ali podobne listine). Začasno odsotne ali pa bolne mladeniče smejo zglasiti stariši, varuhi ali pooblaščenici. — Vsa druga določila nahajajo se v dotičnem razglasu našega lista.

(„Centralna posojilnica slovenska“) je imela meseca septembra, t. j. v prvem mesecu svojega poslovanja 1461 gld. 23 kr. dohodkov in 1131 gld. 21 kr. izdatkov, torej 2592 gld. 44 kr. prometa.

(Dež in — sneg.) Po lepem, suhem jesenskem vremenu dobili smo včeraj v jutro obilico dežja, popoldne pa je pritisnila burja in po planinah padlo je do vznjožja mnogo snega. Temperatura se je znižala in ozračje obdaja že prav čuten hlad. — To bo pa sedaj kaj čutno vplivalo na — stanovalce v barakah, katerih dve tretjini ste še brez vsakršnega primerne stanovanja!

(Razpisane službe.) Na jednorazrednici v Ambrusu je izpraznjeno mesto učitelja - vodje v IV. plačilnem razredu. Prošnje je doposlati do 20. t. m. okr. šolskemu svetu v Novem Mestu. — Pri okrajnem sodišču v Kranju je razpisana služba sodnijskega pristava do 12. t. m.

Telegrami.

Dunaj, 3. oktobra. Danes se je poslovil minister Bilinski od svojih dosedanjih uradnikov. Na nagovor dvornega svetnika Bischoffa je izjavil Bilinski, da se bode vedno oziral na želje železniškega objekta.

Dunaj, 3. okt. Danes popoldne ob 1/2 12 uri so se predstavili novemu pravosodnemu ministru vsi ministerijalni uradniki pod vodstvom dosedanega vodje, sekcijkega načelnika Kralla. V odgovoru na pozdrav je Gleispach povdarjal, da je služboval nad 30 let v petih kronovinah in imel zadostno priliko, spoznati celo pravosodje. Uradnikom je pred vsem priporočal vestno izpolnjevanje njihovih dolžnosti. Delavni načrt objavil bode šele pozneje.

Dunaj, 3. oktobra. Vsled nujne prošnje ogrske vlade je prepovedalo notranje ministerstvo uvoz prašičev na Dunaj iz vseh, tudi neokuženih krajev.

Dunaj, 4. oktobra. Včeraj popoldne ob 3. uri so se zbrali novi ministri pod predsedstvom cesarjevim v prvi ministerski posvet. Kakor se govori, je bila mej drugim na dnevnem redu razprava o izjemnem stanju v Pragi, o katerem so sklenili, da se odpravi.

Dunaj, 4. oktobra. Poljedelski minister je v svojem nagovoru povdarjal važnost po-

Menjalnica bančnega zavoda

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v kurznem listu
zaznamovanih
menic in vrednostij

Schelhammer & Schattera

Wien,

I. Bezirk,
Stefansplatz
Nr. 11, Parterre.

ljedelskega ministerstva, vzlasti z ozirom na to, ker je kmetijstvo v srednji Evropi v opasni nevarnosti. Treba namreč skrbeti za ohranitev malega in srednjega kmeta potom zadružne organizacije. Minister je povdarjal, da bo v tem oziru deloval v duhu svojega prednika, ker je prepričan, da je organizacija po zadrugah neobhodno potrebna kot podlaga za vsako agrarno preosnovo.

Rim, 3. oktobra. O novem ministerstvu v Avstriji piše „Tribuna“: Ministerski predsednik grof Badeni bode imel jako težko nalogo, ako bo hotel dognati pogodbo z Ogersko. Trebalo mu bode veliko spretnosti, da bode kos mažarskim zahtevam.

Pariz, 3. oktobra. Knez Lobanov se je podal v spremstvu barona Mohrenheima, grofa Montebello in ministra Hanotauxa v Fontaineblau k predsedniku Faure.

Dresden, 3. oktobra. Kraljevi hišni minister Nostitz je vsled prošnje odstavljen od tega posla. Na njegovo mesto pride poljedelski minister Slidevitz.

London, 3. oktobra. Povodom presojevanja novega avstrijskega ministerstva pravi „Times“, da je grof Badeni že kot deželni oskrbnik zaslovel po svetu. Ministerski predsednik, kateremu so prijazno naklonjene najmočnejše politične stranke, mora ugajati državnemu vodstvu. Zdrava pamet Badenijeva popolno odgovarja vsem zahtevam, ki se stavijo novemu ministerstvu.

Tuji.

1. oktobra.

Pri **Stonu**: Fery, Hochsinger, Grünbauer z Dunaja. — Mandl, Geiringer, Stock, Ballarini iz Trsta. — Lovrenčič iz Zagreba. — Rosman s Kranjske Gore. — Breitenstein iz Münzschlag-a. — Weiss z Reke. — Žužek iz Trnovega. — Janež z Gore. — Karpeles, Ochs iz Prage. — Burger iz Koševja. — Bučar iz Novega Mesta. — Zupan iz Št. Petra. — Gross iz Zagorja.

Pri **Malicu**: Scholz, Klement, Heilsam, Markovski, Horn z Dunaja. — Kramer iz Bjelice. — Gaberšek s Krškega. — Schröder, Albori iz Trsta. — Dragon iz Labree. — Stern iz Budimpešte. — Chiodi iz Pitten-a. — Neumann iz Grada. — Pojar iz Novega Mesta.

Pri **Lloydu**: Marković iz Beograda. — Lackinger iz Prage. — Rashebar, Turšič z Rakeka. — Tallavania iz Linca.

Pri **Južnem kolodvoru**: Blümel z Dunaja. — Grill iz Allsag-a. — Zega iz Novega Mesta.

Pri **bavarskem dvoru**: Koinig iz Podkraj. — Telhan iz Poljan. — Peak iz Celja.

Pri **avstrijskem caru**: Mes iz Idrije. — Valenti iz Kopra.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
3	9. zvečer	732.9	7.1	m. sever	jasno	
4	7. jutraj	733.2	6.4	sl. svzh.	megla	31.6
	2. popol.	731.4	13.8	pr.m.svzh.	del.oblač.	

Srednja včerajšna temperatura 10.4°, in za 2.1 pod normalom.

Razpisana je

služba organista in cerkovnika

v Radovljici. 580 3—3

Letna plača 400 gld. s prostim stanovanjem.

Cerkveno predstojništvo v Radovljici.

Prečast. duhovščini
za liturgično uporabo najbolj priporočeno
V. A. Vinding-a
v Blistrici ob Dravi na Koroškem
patentovano, na posebni način prirejeno
ogljje za kadilnice
100 komadov gld. 1.80, poštni zabojček po 150, 200 in 300 komadov.
Pri naročilih blagoviti naj se posluževati nemškega ali latinskega jezika. Dobi se tudi patentovani stenj za večno luč.

Priznanje. Pri Vas naročeno in prejeto ogljje za kadilnice smo porabili. Vaša iznajdba je res krasna, namenu popolnoma zadoščujoča in praktična. Blagovolite mi poslati zopet zabojček s 300 komadi — Malteški redovni konvent v Pragi. III. Badgasse 4, v maju 1895. I b l, t. 6. superijor. 19 52-17

!!Zahtevajte!!
obširni oenik, katerega brezplačno in franko razpošiljajo
bratje Placht,
prva in mednarodna
tovarna za strune in
glasbeno orodje,
Schönbach pri Hebu, Češko.
Za slavnostna svoja godala in strune jamčimo.
Gosli brez loka od gld. 1.50, 2, 3, 4, 5, 10 do gld. 80.
Loki od gld. 1, 2, 3, 4 do gld. 30.
Cello za koncerte, fino delo, od gld. 25 do gld. 50.
Citre z najčistejšim ročnikom od gld. 7.50, 11, 13, 18, 25 do gld. 50.
Gitare z najčistejšim ročnikom od gld. 3.50, 4, 7, 9, 10 do gld. 30.
Piščali (flavte) za koncerte iz grenadilnega lesa C. H. Fuss od gld. 5, 7, 9, 11, 13 do gld. 100.
Klarineti za koncerte iz grenadilnega lesa C, B, Es, D, od gld. 8, 12, 15, 16, 18, 20 do gld. 50.
Teki za gosli od gld. 2, 3, 5, 6, 8, 12, 14 itd.
Pošilja se po poštne povzetju. — Kar ne ugaja, se rado zamenja.
Naslov prosimo „Brüder Placht“ ali „Bratři Placht“.
Dopisuje se nemško, češko, francosko in rusko.
Iščemo tudi sposobnih zastopnikov po posameznih mestih. 579 26—2

Katoliška tiskarna
priporoča ravnostne
vizitnice
po nizki ceni.

„THE GRESHAM“

zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Podružnica za Avstrijo: Dunaj, I., Giselstrasse 1
Podružnica za Ogersko: Pešta, Franz-Josefplatz
v hiši društva. št. 5 in 6, v hiši društva.

Društvena aktiva dné 31. decembra 1894 kron 138,416,475—
Letni dohodki na premijah in obrestih dné 31. decembra 1894 25,319,668—
Izplačevje zavarovalnin in rent in zakupnin itd. za obstanka društva (1848) 304,342,593—
Mej letom 1894 je društvo izdalo 9233 police z glavnico 78,738,000—
Prospekte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce za predloge daje brezplačno

glavni zastop v Ljubljani

469 (12—3),

pri

Gvidonu Zeschko-tu,

Tržaška cesta, št. 3. II. nadstropje.

Dunajska borza.

Dnó 4. oktobra.			Dnó 3. oktobra.			Kreditne srečke, 100 gld.		
Skupni državni dolg v notah	100	gld. 80 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	151	gld. 50 kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	140	—
Skupni državni dolg v srebru	101	10	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	159	50	Avstrijskega rubežnega križa srečke, 10 gld.	17	50
Avstrijska zlata renta 4%	121	45	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	195	50	Rudolfove srečke, 10 gld.	23	—
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101	40	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99	25	Salmove srečke, 40 gld.	70	—
Ogerska zlata renta 4%	121	85	Tisine srečke 4%, 100 gld.	146	—	St. Genois srečke, 40 gld.	71	50
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99	40	Dunavske vravnave srečke 5%	131	—	Waldsteinove srečke, 20 gld.	53	—
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1075	—	Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	107	75	Ljubljanske srečke	23	—
Kreditne delnice, 160 gld.	405	75	Posojilo goriškega mesta	112	—	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	177	75
London vista	120	25	4% kranjsko deželno posojilo	99	25	Akcije Ferdinandove se. železn., 1000 gl.st.v.	3520	—
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58	82 1/2	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99	60	Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	548	—
90 mark	11	76	Priporitne obveznice državne železnice	218	20	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	111	30
90 frankov (napoleonodor)	9	53 1/2	„ „ južne železnice 3%	170	—	Dunajskih lokal. železnice delniška družba	79	—
Italijanski bankovci	45	30	„ „ južne železnice 5%	131	—	Montanska družba avstr. plan.	104	20
C. kr. cekini	5	67	„ „ dolenskih železnice 4%	99	50	Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	181	—
						Papirnih rubljev 100	129	25

Nakup in prodaja
vsa vrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Kavarovanje za zgupe pri izrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka.
Kalantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.